

POSSIBLE ANSWERS FOR:

**SEPEDI LELEME LA BOBEDI
MAEMO A MAGARENG
(Lephephe la Boraro)**

KAROLO YA A

POTŠIŠO 1

TAODIŠO

TAODIŠO: [40]

a) Diteng: [10]

- Molekwa a tšweletše dikgopolo tša go ba le maatlakgogedi.
- Dikgopolo e be tše di kgahlišago tša maleba.
- Di laetše boikgopolelo bja molekwa.

Meputso e tla abja ka mokgwa wo o latelago:

A. Gabotse botse	[8-10]
B. Gabotse	[7-8]
C. O lekile	[5-6]
D. Sa koša ke lerole	[3-4]
E. O paletšwe	[0-3]

b) Tlhamego le peakanyo: [5]

Go lebelelwa dintlha tše di latelago:

* Hlogo ya taodišo.	[1]
* Matseno a maleba.	[1]
* Mmele wa go ba le ditemana.	[2]
* Morumo wa maleba.	[1]

c) Polelo le mongwalelo: [5]

- Polelo yeo e nepagetšego.
- Mongwalelo wo o nago le kgetho ye botse ya mantšu le tšhomišo ya dika le diema.
- Efela ge dika le diema di se gona hle, molekwa a se fokoletšwe meputso.

- * Tšhomišo ye e se nago le diphošwana. [4-5]
- * Tšhomišo ya polelosemmotwana. [2-3]
- * Polelo ga e amogelege. [0-1]

PALOMOKA YA KAROLO A: [40x1=40]

KAROLO YA B

POTŠIŠO 2

DINGWALWANA

2.1 TSHEKATSHEKO YA LEFELO LA GO JELA (restaurant) : [20]

a) Diteng: [8]

Balekwa ba tšweletše dikgopolo tša go kgahliša. Dikgopolo e be tša go sekaseka maemo a lefelo. Di laetše bokgoni bja molekwa, le leihlo le kaone la go bona.

b) Tlhamego: [5]

- * Lefelo. [1]
- * Moago. [1]
- * Tikologo. [1]
- * Mohuta wa kgwebo. [1]
- * Ditefelo. [1]

c) Polelo le mogwalelo: [7]

- Polelo e be le maatlakgogedi.
- Polelo e be ya go sekaseka.
- Go lebelelwe mopeleto le maswaodikga.

Meputso e tla abja ka tsela ye:

- A. Gabotse botse. [6-7]
B. Gabotse. [5-6]
C. O lekile. [3-4]
D. Sa koša ke lerole. [0-2]

- * Polelo e be le maatlakgogedi. [6-7]
- * Polelo ya go ba le diphošophošwana. [5-6]
- * Polelo semmotwana. [3-4]
- * Polelo ga e amogelege. [0-2]

2.2 BARUTWANA BA NGWALE LEGWALO LA SEMMUŠO: [20]

a) Tlhamego le peakanyo: [6]

Go hlokomelwe dintlha tše di latelago:

- * Aterese tše pedi, ya mongwadi le ya mongwalelwa. [2]
- * Maina a dikgwedi a sothofatšwe. [1]
- * Ditumedišo tša go laetsa tlhompho, mohlala, Mohlomphegi. [1]
- * Mmele wa go ba le ditemana. [2]
- * Bofelo e be bja tlhompho, leina le sefane. [1]

b) Diteng: [8]

Barutwana ba kwišiše potšišo gabotse:

- Go be le hlogo ya taba.
- Mateng ka boripana.
- Barutwana ba se dikadike go bolela taba.

Meputso e tla abja ka mokgwa wo:

A. Gabotse botse.	[7-8]
B. Gabotse.	[5-6]
C. O lekile.	[4-5]
D. Sa koša ke lerole.	[3-4]
E. O paletšwe.	[0-3]

c) Polelo le mongwalelo: [6]

A. Tšhomišo ye botse ya polelo.	[5-6]
B. Polelo ya go ba le diphošophošwana.	[4-5]
C. Mopeleto le maswaodikga.	[3-4]
D. Polelo semmotwana.	[1-2]
E. Polelo ga e amogelege.	[0-1]

2.3 POLEDIŠANO: [20]

a) Diteng: [7]

- Dikgopolo di be mabapi le papadi yeo ba e bonego.
- Baanegwa ba bontšhe bophelo.

Meputso e tla abja ka tsela ye:

A. Gabotse botse.	[6-7]
B. Gabotse.	[5-6]
C. O lekile.	[4-5]
D. Sa koša ke lerole.	[2-3]
E. O šitilwe.	[0-2]

b) Polelo le mongwalelo: [7]

Poledišano gare ga batho ba babedi.

- * Thoma ka polelo ya go gapa maikutlo. [2]
- * Baanegwa ba fapane ka dikgopolo. [2]
- * Moanegwa a se bolele nako ye telele. [2]
- * Tswalela ka mantšu a maatla a moanegwa yo mongwe. [1]

c) Tlhamego: [6]

- Maina a ngwalwe ka tatelano.
- Ditaba ga di nyakege ka fase ga maina.

- * Matseno a ngangišano. [1]
- * Maina ka tatelano. [2]
- * Peakanyo ya ditaba. [2]
- * Mafelelo a ngangišano. [1]

PALOMOKA YA KAROLO B: [20x1=20]

KAROLO YA C
POTŠIŠO 3
DINGWALWANA

3.1 KARATA YA TALETŠO:	[20]
a) Tlhamago le peakanyo:	[5]
* Letšatši.	[1]
* Nako	[1]
* Lefelo.	[1]
* Leina.	[1]
* Nomoro ya mogala.	[1]
b) Diteng:	[7]
• Barutwana ba ngwale karata ya taletšo.	
• Molaetša e be wa maleba.	
• Meputso e tla abja ka mokgwa wo:	
• A- Gabotse botse	[6-7]
• B- Gabotse	[5-6]
• C- O lekile	[4-5]
• D- Sa koša ke lerole	[2-3]
• E- O bethile fase	[0-2]
c) Polelo le mongwalelo:	[8]
* Polelo e be le maatlakgogedi.	[7-8]
* Polelo ya go ba le diphošophošwana.	[5-6]
* Polelo semmotwana.	[4-5]
* Sa koša ke lerole.	[2-3]
* Polelo ga e amogelege.	[0-2]

3.2 FEKESE: [20]

a) Tlhamego: [9]

- A trese [1]
- Letšatšikgweri. [1]
- Fekese e ya go. [1]
- Fekese e tšwa go. [1]
- Nomoro ya fekese. [1]
- Ke matlakala a makae? [1]
- Nomoro ya fekese. [1]
- Molaetša wa fekese. [1]
- Tšhupetšo (reference) leina. [1]

b) Diteng: [6]

- Molaetša wa fekese ga se o motelele.
- Balekwa ba nepe taba thwii!
- Meputso e tla abja ka mokgwa wo:
- A- Gabotse botse [5-6]
- B- Gabotse [4-5]
- C- O lekile [3-4]
- D- Sa koša ke lerole [0-2]

c) Polelo le mongwalelo: [5]

- * Polelo ye e nonnego. [4-5]
- * Polelo ya go ba le diphošophošwana. [3-4]
- * Polelo ga e kgahliše. [2-3]
- * Polelo ga e amogelege. [0-1]

3.3 THEKIŠO YA DIAPARO: [20]

a) Diteng: [6]

- Morekiši a rekiše dilo tšeo di tlogo kgahla bareki.
- Mehuta ka moka yeo e rekišwago letsatšing leo.
- Thekišo e ngwalwa ka lebaka le le tlogo.

Meputso e tla abja ka mokgwa wo:

- A. Gabotse botse. [5-6]
B. Gabotse. [4-5]
C. O lekile. [3-4]
D. Sa koša ke lerole. [0-2]

b) Polelo le mongwalelo: [8]

- A. Polelo e be ya go goketsa bareki. [7-8]
B. Kgetho le tšhomišo ya mantšu [6-7]
C. Polelo ya go ba le diphošophošwana. [4-5]
D. Polelo ga e kwagale. [3-4]
E. O bethile fase. [0-1]

c) Tlhamego le peakanyo: [5]

- * Hlogo. [1]
* Lefelo. [1]
* Letsatši. [1]
* Nako. [1]
* Nomoro ya motato. [1]

PALOMOKA YA KAROLO C: [20x1=20]

PALOMOKA YA LEPHEPHE: [80]